

Vlavrèters in de Heerlense zorginstelling Mondriaan. FOTO LAURENS EGGEN

‘Dat priesterboordje komt goed van pas om de schuimkraag van het bier te meten’

prins Roger I

halen. Daarna wordt het weer rustiger in de kerk. Maar het is wel een gevaar om verbondenheid binnen een parochie alleen maar af te meten aan het kerkbezoek. Er gebeurt meer. Ik ben begonnen met veertig dagen alcoholvasten na het carnaval en ik krijg steeds meer Heerlense prinses mee.”

Saamhorigheid

Eigenlijk wil de kapelaan nog helemaal niet aan het einde van het carnaval denken. Daar wordt hij altijd een beetje emotioneel van. “Je bent intensief samen onderweg, wekenlang, ervaart die saamhorigheid en dan is de betovering verbroken. Ik herinner me nog van vorig jaar dat twee prinses elkaar op dinsdagochtend tegenkwamen en volscho-

ten, omdat ze moesten aftreden. De diepste behoefte van carnaval is toch dat je het hele jaar door carnaval hebt, zei prins Roger tijdens de carnavalsmis in Welten. Hij bedoelt daarmee dat je de banden die je tijdens het feest aanhaalt daarna ook probeert vast te houden. We denken dat we het allemaal alleen kunnen, maar we hebben anderen nodig.”

Big Bennie gaat zingen en de polonaise wordt ingezet. Daar gaat de kapelaan, hossend mee in de meute. Verbroedering tot de laatste snik. Het zou nog laat worden die avond en zoals prins Roger al voorspelde, eindigden de Vlavrèters in hun stamkroeg Teerling, vlak bij de kerk, waar drie prinses en de jeugdprins nog op de bar dansen. De kapelaan deed het licht uit.

IN DE SCHADUW VAN DE MINARET

Excuses voor islamitische veroveringen

Excuses aanbieden? Aan de hele wereld? Hoezo dat? Vijf jaar geleden deed de Egyptische president Sisi een oproep de islam te hervormen. Maar de invulling die imam Nashat Zara daaraan gaf was nou ook weer niet de bedoeling. Hij ontketende een storm die lijkt op de ruzies in Nederland over Jan Pieterszoon Coen en zijn VOC, maar dan veel erger.

Zijn ideeën raken niet enkel een nationale mythe en zijn straatnaambordjes, maar volgens velen de kern van het islamitische geloof. Het ministerie van godsdienstzaken degradeerde Zara deze week in rang. Hij mag niet meer preken of godsdienstlessen geven in zijn moskee ten noorden van Caïro. Maar daarmee is de storm nog niet geluwd.

Zara predikt een vrolijke islam. Hij is tolerant tegenover andere godsdiensten. Zijn christelijke landgenoten feliciteert hij altijd hartelijk met hun religieuze feestdagen. Vroeger was dat gewoon in Egypte, tegenwoordig minder. Met sterven voor God, warm aanbevolen door extremisten, heeft Zara weinig affiniteit. Dat doe je pas als het echt moet. Leven voor God is net zo goed een blijk van vroomheid. Het leven is geen straf, geniet ervan, houdt hij de gelovigen voor. En geef, als je rijk bent, je geld liever aan straatarme alleenstaande vrouwen die verdrinken in hun schulden, dan dat je je zoveelste luxe pelgrimsreis naar Mekka maakt.

Dat alles was nog te verteren. Maar onlangs ging Zara echt ver. Hij richtte zich tot Ahmad Tayyib, de eerwaarde sheik van de Azhar, het belangrijkste theologische instituut van de islam, gevestigd in Caïro. Of ‘zijne deugdzaamheid’ eindelijk maar eens aan de hele wereld namens de moslims spijt wilde betuigen voor de veroveringen in de begintijd van de islam. Zoals de katholieke kerk dat twintig jaar geleden deed voor de kruistochten.

De ‘veroveringen’, uitgevoerd door tijdgenoten van de profeet, vergelijken met de vervloekte christelijke kruistochten, als imam nota bene? Je moet maar durven. De gangbare opvatting is dat die ‘veroveringen’, waardoor na Mohammeds dood in enige decennia vanuit het niets een wereldrijk ontstond van Spanje tot Afghanistan, deel uitmaakten van een goddelijk plan. De goddelijke boodschap was ook al voor Mohammed aan profeten geopenbaard. Maar de godsdiensten die daaruit ontstonden genoten geen militaire bescherming. Ze moesten compromissen sluiten met machthebbers,

De gangbare opvatting is dat de veroveringen deel uitmaakten van een goddelijk plan

waardoor de goddelijke boodschap vervuilde. Dat overkwam de islam niet, dankzij het wereldrijk dat moslimlegers in de decennia na Mohammed veroverden. De islam kon zich daardoor in alle rust ontwikkelen en ontkwam daardoor aan politieke corruptie.

Onzin, vindt imam Zara. Die veroveringen waren rooftochten, even on-islamitisch als de kruistochten onchristelijk waren. Bovendien bevorder je met dat gebel extremisme. Want volgens de gangbare opvatting is de jihad een verdedigingsoorlog. Maar extremisten verwijzen naar de begintijd. Was dat wereldrijk soms het resultaat van een verdedigingsoorlog? Kom nou, zei de in 1966 opgehangen Egyptenaar Sayyid Al-Qutb. Volgens hem was ook de offensieve jihad toegestaan, ja zelfs geboden. Zochten niet uitgerekend de eerste moslims de aanval, de beste gelovigen ooit? De Egyptische justitie vond een weinig intellectueel antwoord op Qutb's redden: de galg. Zara's benadering is anders: veroordeel die veroveringen luid en duidelijk, dan kunnen extremisten zich er minder gemakkelijk op beroepen. Dat is pas hervorming, maar vooralsnog enige bruggen te ver.

Eildert Mulder